

Studijos Didžiojoje Britanijoje po „Brexit“. Ko tikėtis?

Kokios įtakos Didžiosios Britanijos išstojimas iš Europos Sąjungos turės į šalį vykstantiems lietuviams studentams? Šis klausimas ramybės neduoda dažnam studijų dokumentus ketinančiam pateikti jaunuoliui. D. Britanija lietuviams dėl daugelio veiksnių - patraukli valstybė, tačiau neaiškumas dėl šalies pozicijos užsieniečių atžvilgiu po „Brexit“ kelia nerimą. Visgi pastarąjį mėnesį pasirodę oficialūs dokumentai šiek tiek prasklaidė nežinią.

Š.m. rugsėjo mėnesį buvo nutekintas konfidencialus Jungtinės Karalystės vidaus reikalų ministerijos dokumentas. Jame išsakyta oficiali valdžios pozicija leido susidaryti kur kas aiškesnį vaizdą apie tai, kas ilgainiui lauks į šalį atvyksiančių studentų iš Europos Sąjungos (ES).

Nutekintame dokumente, pavadinimu „Valstybės tarnautojams skirtas juodraštis“, svarstomos naujos studentų iš ES reguliavimo taisyklės, taikytinos po išstojimo iš ES. Tiesa, kadangi dokumentas yra nevisiškai parengtas, jo turiniu, kaip atspindinčiu valdžios politiką, užtikrintai pasitikėti negalima, įsitikinęs lietuvių studijomis užsienyje besirūpinančios organizacijos „Kastu International“ vadovas Artur Jefimov.

Studentai bus tikrinami griežčiau

Dokumente aiškiai išreiškiamas susirūpinimas dėl po studijų gyventi šalyje liekančių studentų. Vidaus reikalų ministerija planuoja žingsnius, kurie leistų kontroliuoti darbo jėgos iš ES srautus, o tai veda prie sugriežtintos studentų vizos sistemos.

„Siekiant būti tikriems, kad studentai nuoširdžiai ketina studijuoti, gali tekti įvesti tam tikrus apribojimus, – rašoma juodraštyje. – Atvykėliams iš ES būtų taikomi tokie patys reikalavimai, kaip ir studentams iš ES nepriklausančių šalių: tikrinami akademiniai gebėjimai, anglų kalbos lygis ir lėšų pakankamumas.“

Sugrįžta kone visi

Visgi dokumento turiniui prieštarauja pačioje šalyje surinkta statistika. Remiantis pirmojo šių metų pusmečio D. Britanijos pasienio duomenimis, net 97,4 proc. svetimtaučių studentų iš šalies išvyksta laiku. Tą patvirtino ir A. Jefimov.

„Mūsų organizaciją veikia daugiau nei dešimtmetį. Per tą laiką į D. Britaniją išvykusių studentų buvo tūkstančiai. Didžioji jų dalis sugrįžo ir įsidarbino užsienio kapitalo įmonėse čia, Lietuvoje, arba įkūrė nuosavas bendroves“.

Pasak įmonės vadovo, tokia patirtis rodo, kad Europos studentai yra labiau suinteresuoti grįžti nei likti svetur. Juolab, užsienyje baigti mokslai ir įgyti gebėjimai Lietuvoje – itin vertinami, o tai atveria duris vietinėje darbo rinkoje. Tokiame kontekste JK nuogaštavimai atrodo nepagrįstai.

Gabūs studentai - labai laukiami

Rugsėį išėjimo iš Europos Sąjungos departamentas paskelbė ir oficialią šalies poziciją dėl bendrai su ES atliekamų tyrimų. Dokumente, pavadinimu „Bendradarbiavimas moksle ir inovacijose: ateities bendrystė“, pabrėžiama, kad D. Britanija ir toliau prisidės siekiant bendro Europos klestėjimo, skatindama Europos šalis išlaikyti lyderio vaidmenį moksle ir inovacijose.

Todėl, nepaisant „Brexit“ proceso, nepertraukiamas dalyvavimas Europos tyrimų ir mobilumo programose tiek britų aukštajam mokslui, tiek valdžiai yra esminės svarbos. Net ir išstojus iš ES tikimasi, kad D. Britanijos universitetams pavyks pritraukti gabius studentus. Tą pasiekti ketinama inicijavus tyrimų bei inovacijų programą po to, kai pasibaigs dabartinė „Horizon 2020“, rašoma *monitor.icef.com*.

Pokyčių nebus dar porą metų

Kad ir kokie būtų D. Britanijos valdžios ketinimai, JK Ministrė Pirmininkė Theresa

May rugsėjo 22 d. išstojimą iš ES pasiūlė atidėti iki 2021 m.

Kaip rašoma *theguardian.com*, šio laikotarpio metu D. Britanija priims ES taisykles, atvykėliams bus leista gyventi ir dirbti šalyje, o lėšų Europos Sąjungos biudžetui skirs iki 2021-ųjų. Be to, Ministrė Pirmininkė pirmą kartą prasiūmė, jog net ir po išstojimo D. Britanija neliks abejinga įsipareigojimams, kuriuos prisiėmė būdama ES narė.

„Brexit“ atidėjimas suteikia vilties ilgalaikių projektų įgyvendinimui, tarp jų – ir Europos studentams teikiamoms studijų paskoloms. Tad jei šiuos D. Britanijos planus patvirtintų Briuselis, studentai galėtų tikėtis tų pačių sąlygų studami į JK universitetus net ir 2021-aisiais.